

Slovo k povzbuzení na čtvrtek 21. května 2020, na slavnost Nanebevstoupení Páně ...
Biblická čtení: Sk 1,1-11; Ž 47; Ef 1,17-23; Mt 28,16-20

Milé sestry, milí bratři,

a máme slavnost Nanebevstoupení Páně. Slavnost zpřítomňující onu nesmírně důležitou biblickou událost, která se stala čtyřicet dní po Kristově zmrtvýchvstání, čtyřicet dní po Velikonocích a deset dní před Letnicemi roku 30 (či 33), někde poblíž Betánie, vesnice nedaleko Jeruzaléma, kde bydlely Marie a Marta spolu se svým bratrem Lazarem. Celou událost máme před sebou, jak nám svědectví o ní zanechal především Lukáš ve svém sepsání evangelia i ve Skutcích apoštolů (to bylo dnešní první čtení), v jednom verši (v předposledním verši) svého sepsání evangelia pak také Marek.

Nanebevstoupením Páně končí oněch čtyřicet podivuhodných a neopakovatelných dní, kdy Kristovo lidství bylo jeho zmrtvýchvstáním sice již vzato do Boží slávy, přesto zároveň ještě tajemně zůstalo v čase a prostoru, zde na zemi. Zmrtvýchvstalý Pán se čtyřicet dnů zjevoval ženám a učedníkům, přicházel a zase mizel, ukázal se tu a zase onde, v Judsku nebo v Galileji, nebyl leckdy snadno rozpoznatelný, procházel zavřenými dveřmi. Zároveň ukazoval na svém těle stále otevřené rány, ty z kříže, jedl a pil, mluvil s ženami a učedníky, Tomáš se ho mohl dotknout a vložit přímo prst do jeho ran, učedníci putující do Emauz s ním mohli kráčet a rozmlouvat, všichni apoštolé s ním mohli posnídat. A ještě mnoho dalšího, jak poznamenává v takzvaném prvním závěru svého evangelia Jan.

To vše dneškem končí, Kristus před zraky svých učedníků skutečně a s konečnou platností vstupuje do plnosti nebeské slávy, Syn se vrací k Otcí a bere s sebou i své lidství, s nímž se svým vtělením navždycky spojil. Tím definitivně končí to, co nazýváme jeho pozemským působením: Jeho vysloveně pozemská část již skončila Ježíšovou smrtí na kříži, ta podivuhodná po zmrtvýchvstání končí dnešním nanebevstoupením. Končí, Kristus je učeníkům definitivně „vzat z očí“, tak jak byli zvyklí ho doposud potkávat. Jsou možná smutní, ale je tomu dobře, že se tak děje. Vždyť Pán Ježíš, jak sám řekl už po poslední večeři v řeči na rozloučenou, odchází do nebe, aby svým věrným „připravil v nebi místo“, aby mohl „být seslán Přímluvce“, Duch svatý, a aby i naše lidství skrze jeho oslavené lidství „vidělo Boží slávu“. Aby mohl být naplněn jeho slib: „Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa“.

Teprve vzetí Kristova lidství do plnosti nebeské slávy a tím jeho konečné vymanění z času a prostoru a jeho zákonitostí totiž umožní, aby Pán Ježíš s námi i po svém nanebevstoupení a následném seslání Ducha svatého opravdu zůstal tak, abychom jeho přítomnost mohli vnímat, aby byla stále nějak v lidské podobě, nějak „po lidsku“, i když jinak než doposavad. Aby ji navíc mohli vnímat všichni lidé na všech místech a ve všech časech, když křesťanství má být nyní hlášáno po celém světě a mezi všemi národy. Tím pádem nemůže už být Kristova pozemská přítomnost vázána jen na jedno místo a jeden čas, jak tomu bylo během jeho pozemského působení a i oněch čtyřicet dnů po jeho zmrtvýchvstání v jednom těle. Od nynějška má být Pán Ježíš přítomen vždy a všude, kde bude křesťanství, na mnoha místech třeba i ve stejné chvíli, aby mohl proměňovat a těšit srdce všech lidí, která se mu kdy kde otevřou.

Tato zaslíbená přítomnost Páně má jistě mnoho podob a forem. Především je jí ale ona jedinečná trojí či čtverá forma, totiž bohoslužba (*leitourgía*), svědectví (*martyria*) a společenství (*koinonía*). A můžeme k tomu ještě přidat čtvrtou, službu lásky (*diakonía*).

Kdekoli a kdykoli se slaví bohoslužba, zvláště ta eucharistická, Slovo se znovu tajemně stává tělem (chlebem), Pán Ježíš je přítomen ve svém oslaveném lidství (a že mší svatých v jeden čas je na světě na mnoha místech slaveno třeba i obrovské množství). Kdekoli se hlásá Boží slovo, evangelium, promlouvá sám Pán (a že mnoha jazyky). Kdekoli se dva nebo tři schází v jeho jménu, on sám je uprostřed nich (kež by takových míst bylo stále více). A kde je

opravdová láska, tam přeci přebývá Pán (jak se zpívá na Zelený čtvrtek a kéž by se nejen zpívalo a nejen jeden den v roce).

Kdyby Kristovo lidství nebylo vymaněno z času a prostoru, kdyby nebylo v plnosti nebeské slávy, kdyby zůstalo vázáno na čas a prostor, na jedno jediné ohraničené tělo, nebylo by nic z toho vlastně možné.

Nanebevstoupení je tak předpokladem toho, že Duch svatý, síla Synovy jedinečné přítomnosti, bude moci z nebe znovu snášet Syna na zem v lidské podobě, ne nepodobně ale přesto docela jinak tomu, jak snesl Syna do lůna Panny. Bude ho snášet, abychom se ho i my mohli tajemně dotýkat, přijímat ho, jíst a pít, číst a slyšet ho, shromažďovat se v jeho jménu, skutečně milovat. Vždyť všechny tyto Kristovy přítomnosti se neuskutečňují jinak než právě skrze Ducha svatého.

Nanebevstoupení Páně tak není vůbec malou slavností, naopak. Je přímo jakýmsi předpokladem veškeré vnímatelné přítomnosti Syna „po lidsku“ mezi námi i v nás samotných. Jen díky nanebevstoupení můžeme Krista skutečně „po lidsku“ následovat, ne nepodobně jako za doby jeho veřejného pozemského působení: Kdykoli přijímáme svátosti, čteme Boží slovo, žijeme ve společenství církve, bratří a sester shromážděných v Ježíšově jménu, kdykoli konáme dobro. Proto Pán Ježíš říkal, že skutečně „musí“ odejít a že je to pro nás „dobře“.

Letos k nám Kristovo nanebevstoupení – jeho oslava a zpřítomnění v liturgii – však možná může promlouvat přeci jen ještě o něco výmluvněji než kdykoli jindy. Nejprve ve vztahu k bohoslužbám: Díky stále většímu rozvolňování opatření proti šíření nového koronaviru bude možné, dá-li Bůh, již téměř bez omezení počtu (více než 300 na jedné bohoslužbě nás až zas tak často nebývá) konat veřejné bohoslužby. To je bezpochyby výzva a pozvání se k pravidelnému bohoslužebnému životu zase vrátit, pokud se mu někdo – z jakýchkoli důvodů – v nedávné době vzdálil a ještě nevrátil (a nemá vážný důvod, proč by se nyní vrátit nemohl). Virtuální svět on-line přenosů bohoslužeb či něčeho podobného byl jen provizoriem, dobrou pomocí v době, kdy pro většinu nebylo možné se bohoslužeb zúčastnit, a zůstane pomocí i nadále třeba pro nemocné. Ale jen jim, neboť takováto „bohoslužba“ samozřejmě nikdy nemůže nahradit tu „živou“, jedinečný osobní kontakt s Pánem Ježíšem „po lidsku“, skrze svátosti a bohoslužebné shromáždění.

Nejde ale jen o bohoslužby, jde o celé křesťanství, které má být naší osobní odpovědí na osobní setkání s Pánem Ježíšem, jeho následováním. Celé naše křesťanství nemůže zůstat jen v nějakém virtuálním světě, ale musí být naším životem, už zde na zemi a jednou, dá-li Bůh, v nebi. Právě proto Pán Ježíš přeci s námi na zemi tajemně „po lidsku“ zůstal. Setkání s ním zde na zemi nám dává sílu na naší cestě do nebe, kam nám Kristus odešel připravit místa. A nejenom nám, ale i všem těm, kteří jsou kolem nás a které tam máme brát sebou. Všim, co jsme a jak žijeme, přičemž pochopitelně jen ten, kdo sám do nebe kráčí, má naději na tuto cestu zvát i brát druhé. I to nám dnešní slavnost připomíná...